

ADVIES

2009-029

6 juli 2009

Klacht aanpak storende leerlingen niet toereikend en benadeelt meer serieuze leerlingen

Aanpak leerlingen die de in de klas problemen veroorzaken is volgens klagers niet toereikend en benadeelt meer serieuze leerlingen.

De Commissie stelt vast dat de school zich heeft ingespannen om de problematiek in de klas aan te pakken. Hierbij heeft de school echter het welbevinden van de gehele groep uit het oog verloren. De Commissie heeft moeten concluderen dat er zodanig vaak sprake is geweest van grensoverschrijdend gedrag, dat van een veilig schoolklimaat niet langer gesproken kon worden. De Commissie is dan ook van oordeel dat de school, nadat bleek dat de maatregelen gericht op de individuele probleemleerlingen niet meer toereikend waren en de lessen van een specifieke leerkracht ondanks de begeleiding vanuit school nog steeds ernstig verstoord werden, sneller over had moeten gaan op andere methoden, daarbij het onderwijsbelang van andere leerlingen in het oog houdend.

De Commissie acht de klacht gegrond.

1. Verloop van de klachtenprocedure

- 1.1. Op 20 april 2009 (ontvangen op 23 april 2009) heeft klaagster een klacht ingediend bij de Landelijke Klachtencommissie voor het christelijk onderwijs (hierna: de Commissie) tegen mevrouw *S*, sectordirecteur, mevrouw B., afdelingsleider en de heer *H*, leerkracht, allen werkzaam bij het College te M. (hierna: de school).
- 1.2. De Commissie heeft het bevoegd gezag en de school verzocht te reageren op het gestelde in de klachtbrief.
- 1.3. Bij brief van 15 mei 2009 heeft de heer de *G*, algemeen directeur, namens het bestuur hierop gereageerd.
- 1.4. Op 6 juli 2009 heeft de Commissie een hoorzitting gehouden te S.. Klaagster en haar echtgenoot zijn verschenen met hun zoon *A*, alsmede de heer en mevrouw Van *S* (klacht 09027). Namens het bevoegd gezag is de heer De *G* verschenen. Tevens zijn verschenen mevrouw *S*, de heer *H* en mevrouw A..

2. Standpunt van klaagster

Klaagster heeft – kort zakelijk weergegeven - aangevoerd dat haar zoon *A* in het derde leerjaar Techniek kader beroeps zit. Volgens klaagster zijn de klachten ontstaan in het begin van het derde

leerjaar, medio september 2008. Met ingang van dit leerjaar zitten de Basis beroeps- en de Kader beroeps leerlingen bij elkaar.

Naar aanleiding van het eerste rapport hebben klaagster en haar echtgenoot contact opgenomen met de heer *H*, mentor en leerkracht. *A* had aangegeven dat hij zich onmogelijk kon concentreren in de klas in verband met onder andere de herrie en desinteresse van zijn medeleerlingen. Dit ging ten koste van zijn prestaties, omdat er nauwelijks meer les gegeven kon worden. Klaagster en haar echtgenoot hebben *A* nauwlettend gevolgd en hem aangepakt zodra zijn cijfers slechter werden. Omdat er in het derde leerjaar al cijfers worden behaald voor de eindlijst, vindt klaagster dat de toekomst van *A* hierdoor wordt geschaad.

Naar aanleiding van een e-mail van mevrouw Van *S* is er contact ontstaan met andere ouders en leerlingen en is naar voren gekomen dat het een grote bende is in de klas zodra de groep denkt dat een leerkracht het niet aankan. Klaagster en haar echtgenoot zijn op school geweest om te praten. Andere ouders hebben dat eveneens gedaan. Er werden beloftes gedaan door de school maar er is niets gebeurd.

Volgens klaagster wordt er onder andere tijdens de les met tafels en stoelen gegooid, een leerling komt elke dag te laat en verstoort zodoende de les en de mentor – de heer *H* - wordt getreiterd zodat hij geen les kan geven. Een aantal klasgenoten wil zelf optreden tegen de stoorzenders maar voelen zich niet veilig omdat er ook dreigementen geuit worden.

Klaagster heeft met de heer en mevrouw Van *S* gesproken met de directie. Er wordt gezegd dat de hele klas schuldig is. Klaagster en de heer en mevrouw Van *S* hebben het gevoel dat door de school alles wordt verzacht en verdraaid en alle leerlingen over een kam worden geschoren. Uiteindelijk is de klas gesplitst tijdens de les wiskunde waardoor het lesrooster wordt verzaamd. Op zich vindt klaagster dit niet verkeerd, maar de gehele klas voelt deze maatregel. Klaagster is het niet eens met de stelling van school dat alle leerlingen schuldig zijn aan de ontstane situatie en verwijt de school dat er niet meer en beter tegen de stoorzenders in de klas is opgetreden.

Volgens klaagster is er dit hele jaar sprake geweest van een ernstig verstoorde leersituatie en hebben de meer serieuze leerlingen geen kans gekregen om te werken aan een goed eindresultaat.

3. Standpunt van het bevoegd gezag

Met betrekking tot de onderhavige klacht heeft de heer De *G* namens het bevoegd gezag aangevoerd verbaasd te zijn dat klaagster zich direct tot de Commissie heeft gewend met haar klacht daar er mogelijkheden op schoolniveau zijn om tot een oplossing te komen. De heer de *G* heeft derhalve voorgesteld om de klacht voor te leggen aan een externe vertrouwenspersoon. Dit heeft echter niet tot een oplossing geleid.

Het bevoegd gezag heeft schriftelijk geen reactie gegeven op hetgeen klaagster heeft aangevoerd. Daar de klacht identiek is aan de klacht van de heer en mevrouw Van *S* (klachtnummer 09027) en beide klachten ook tegelijkertijd tijdens de hoorzitting van 6 juli 2009 aan de orde zijn gesteld, zal de Commissie hetgeen het bevoegd gezag zowel schriftelijk als mondeling heeft aangevoerd in beide klachtnummers in haar overweging meenemen.

4. Overwegingen van de Commissie

De heer De *G* heeft in zijn brief van 15 mei 2009 voorgesteld om de klacht eerst op schoolniveau op te lossen en de klacht voor te leggen bij een externe vertrouwenspersoon. Aan klaagster is dit voorstel voorgelegd. Zij heeft op 14 juni 2009 per e-mail aan de Commissie bericht, gebruik te willen maken van het voorstel van de heer De *G*. De familie van *S* is ook op de hoogte gesteld van het voorstel. Zij wilden de klacht echter niet bij een externe vertrouwenspersoon neerleggen. De Commissie heeft in het kader van efficiency en de spoedeisende aard van de klacht ervoor gekozen om beide klachten tegelijk te behandelen op een hoorzitting.

De Commissie merkt op dat de klacht zich toespitst op de vraag of de school te kort is geschoten in de aanpak van enkele leerlingen, die ernstige problemen veroorzaakten in de klas van *A* en G. van *S*. Volgens klagers (klacht 09029 en 09027) konden hun kinderen en enkele medeleerlingen door de ernstig verstoorde leersituatie in de klas zich tijdens bepaalde lessen – met name tijdens de vakken techniek en wiskunde – niet concentreren met alle gevolgen van dien voor de te leveren prestaties. *A* (van *S*) heeft tijdens de hoorzitting in dit kader nog aangevoerd dat er vijf jongens waren die de onhoudbare situatie in de klas veroorzaakten. Deze jongens zijn continue bezig geweest. Er waren maar twee leraren die de orde konden bewaren. Bij de rest van de leraren was het lang leve de lol. Bij de lessen Engels, wiskunde, techniek, kunst en gym kon men de klas niet meer in de hand houden. Dit heeft tot eind van het jaar geduurd. Toen heeft de schoolleiding maatregelen genomen. Bij het vak wiskunde werd de klas gesplitst. Het vak techniek is overgenomen door een andere leraar. Bij Engels en Nederlands is het rustig geworden maar bij de rest van de vakken niet.

Mevrouw *S* heeft het volgende aangevoerd. Het gaat om een klas met 22 jongens. Er zitten geen meisjes in de klas. Het betreft basis en kader leerlingen bij elkaar. Er zijn een paar jongens die het te bont maken tijdens de lessen. Er is destijds een traject hulp/zorg gestart. De problemen zijn duidelijk ontstaan rond 4 november 2008. Toen heeft zij een aantal keren leerlingen geschorst. Zij is actief bezig geweest met de problematiek en heeft in haar beleving ingegrepen. Tijdens de leerlingenbespreking heeft zij er ook over gesproken. Zij probeert aan het resultaat te werken maar is niet bij machte om bepaalde krachten te keren. Het stellen van grenzen helpt. Maar er zijn leerlingen die de grenzen ook te buiten gaan. Zij hebben een Tol-voorziening op school. De school kan echter een kind niet heel de dag buiten de les plaatsen. Dit is de keuze van de school.

Verder heeft de school een rebound voorziening maar deze zit vol. De school heeft de verplichting om een leerling altijd binnen de poorten te houden en derhalve is er een time-out voorziening getroffen zodat deze leerlingen niet op straat gaan zwerven. Ook is zij aan de slag geweest met de heer *H*. De heer *H* is een zij-instromer en werkt al een aantal jaren op school. Hij heeft afgelopen jaar zijn bevoegdheid gehaald en is daarom ook in de bovenbouw geplaatst. Hij heeft speciale coaching ontvangen van mevrouw A..

In de betreffende klas is tenslotte een onwerkbaar leersituatie ontstaan. Zo was de aanpak van de heer *H* steeds gericht op het in gesprek blijven met de leerlingen. De heer K. met zijn meer directe aanpak en lik-op-stuk beleid kon in deze jongensklas beter de rust handhaven. Ook was de klas tijdens enkele andere lessen onrustig.

Mevrouw *S* heeft verder aangevoerd dat er in de eerste twee jaren geen grote problemen waren. Alles is toen normaal verlopen. Zij had zeker niet verwacht dat deze gemengde groep problemen zou gaan geven. Zij kiest volgend jaar voor clusteren. Zij is niet gelukkig met de typische jongensgroepen.

De heer De *G* heeft aanvullend opgemerkt dat de school vrij klein is. Voor bepaalde vakken kunnen de leerlingen dan ook niet anders ingedeeld worden. Bij een grotere school kun je daar wel voor kiezen.

De Commissie merkt op dat de aanpak van grensoverschrijdend gedrag van leerlingen door de school een eigen bevoegdheid betreft van de school, die uitgeoefend dient te worden met inachtneming van bepaalde grenzen van redelijkheid. De Commissie neemt bij de toetsing hiervan de nodige terughoudendheid in acht. Dit laat evenwel onverlet dat er een ondergrens is, daar waar een veilig schoolklimaat en adequaat onderwijs bij voortduring ontbreken. De Commissie toetst of genoemde aspecten voldoen aan minimaal daaraan te stellen eisen.

De Commissie stelt allereerst vast dat de problematiek door de school niet wordt ontkend. Uit de stukken en het verhandelde ter zitting blijkt dat de school zich heeft ingespannen om de problematiek in de klas aan te pakken. Zo is er een zorg/hulptraject gestart, heeft er een bespreking plaatsgevonden tijdens leerlingenvergadering(en), zijn enkele probleemleerlingen geschorst en/of tijdelijk uit de klas geplaatst etc.

De Commissie merkt op dat de school met voornoemde aanpak grenzen heeft willen stellen aan het gedrag van een handvol probleemleerlingen die als stoorzenders konden worden aangemerkt, maar dat deze aanpak uiteindelijk weinig effectief is gebleken.

Naar het oordeel van de Commissie heeft de school weliswaar haar best gedaan om de probleemleerlingen binnen de school te houden zodat zij niet op straat gaan zwerven maar hebben zij hierdoor anderzijds het welbevinden van de gehele groep uit het oog verloren. De Commissie heeft mede op basis van het relaas van *A* moeten concluderen dat er zodanig vaak sprake is geweest van grensoverschrijdend gedrag in de klas, dat van een veilig schoolklimaat niet langer gesproken kon worden.

De Commissie twijfelt er niet aan dat er leerlingen zijn die zelfs de gestelde grenzen te buiten zijn gegaan. Dit neemt volgens de Commissie niet weg dat de school haar grenzen anders had kunnen inrichten in deze uitzonderlijke situatie. Zo heeft de school gekozen voor het beleid om leerlingen die een time-out hebben zo snel mogelijk terug te plaatsen in de klas. Daarbij is de ernst van de situatie in deze klas blijkbaar onvoldoende duidelijk geweest. In deze onrustige klas was het wellicht beter geweest om, bij wijze van uitzondering de time-out langer te laten duren zodat de klas tot rust had kunnen komen.

De klacht is ontstaan omstreeks oktober/november 2008. De onrust in de klas deed zich in verhevigde mate voor tijdens de lessen techniek en wiskunde, gedoceerd door de heer *H*. Mevrouw *S* heeft tijdens de hoorzitting aangevoerd dat zij contact heeft gehouden met de heer *H* en dat hij coaching heeft gehad. De Commissie merkt op dat dit geen ongebruikelijke gang van zaken is. De Commissie merkt op dat achteraf bezien het combineren van kader en beroepsgerichte leerlingen in een risicovolle situatie heeft geresulteerd waarin de heer *H* als onervaren docent in de bovenbouw vanaf het begin geen grip op de klas heeft kunnen krijgen.

De Commissie is dan ook van oordeel dat de school, nadat bleek dat de maatregelen gericht op de individuele probleemleerlingen niet meer toereikend waren en de lessen bij de heer *H* ondanks de begeleiding vanuit school nog steeds ernstig verstoord werden, sneller over had moeten gaan op andere methoden daarbij het onderwijsbelang van andere leerlingen in het oog houdend. De school heeft echter pas in april 2009 aan de ouders laten weten dat de lessen techniek na de meivakantie

waargenomen zouden worden door de heer K. en dat de lessen wiskunde in een gesplitste groep gegeven zouden worden. De Commissie heeft tijdens de hoorzitting van *A* begrepen dat deze maatregel heeft gewerkt. Door eerder op een dergelijke wijze in te grijpen waren de andere leerlingen beter in staat geweest om onderwijs te genieten dat voldeed aan de daaraan te stellen eisen. Dit klemt te meer nu vaststaat dat de schoolprestaties in het derde jaar meetellen voor het eindresultaat van de opleiding.

De Commissie komt dan ook tot de conclusie dat de klacht over het onveilige schoolklimaat en de daaruit voortvloeiende inadequate onderwijsvoorziening gegrond dient te worden verklaard.

Met betrekking tot de communicatie merkt de Commissie nog het volgende op. De school heeft er blijkens de verklaringen ter zitting niet voor gekozen de ontstane problematiek buiten de strikt individuele gesprekken met ouders aan de orde te stellen door middel van een ouderavond of een schrijven aan de ouders. Daardoor is in ieder geval voor klagers en wellicht ook voor andere ouders onvoldoende duidelijk geworden dat de school wel degelijk stappen had ondernomen. Dit heeft er naar het oordeel van de Commissie eveneens toe geleid dat klagers zich gedurende lange tijd in het geheel niet serieus genomen voelden.

Voor zover klagers hebben opgemerkt dat door de aanpassing van het rooster de leerlingen soms tot 18.00 naar school moeten, merkt de Commissie op dat deze regeling haar niet onredelijk voorkomt. Het betreft slechts een tijdelijke oplossing.

5. Het oordeel van de Commissie

De Commissie verklaart de klacht gegrond.

6. Advies

De Commissie ziet geen aanleiding advies uit te brengen nu tijdens de hoorzitting is gebleken dat er reeds stappen zijn ondernomen om het onderwijs in het volgende studiejaar beter te laten verlopen.

Aldus gegeven op 6 juli 2009 door mw. mr. E.I. Batelaan-Boomsma, voorzitter, alsmede Th. Huizer en mw. drs. R. ter Veen-Zielhuis als leden, in tegenwoordigheid van mw.mr A.A. Jopse als secretaris.